Nič, kar je bilo ustvarjenega, nam ne sme biti tako sveto, da ne bi moglo biti preseženo in da se ne bi umaknilo tistemu, kar je še bolj napredno, še bolj svobodno, še bolj človeško

novice

Leto VI. - št. 36 KOČEVJE 2. septembra 1961 Cena 15 din

NASVIDENJE v partizanski Dragi

Draga z okoliškimi vasmi je prispevala levji delež v narodnoosvobodilni vojni. Prebivalci teh krajev so bili od vsega začetka z dušo in srcem vdani osvobodilnemu boju. Okupator je kmalu začutil, da so mu ti ljudje tujci in da ga sovražijo. Ko so se začele prve partizanske akcije, je začel besneti. Ubijal je zavedne domačine, požigal vasi, ljudi pa ne glede na starost odgnal v taborišča smrti — Rab, Gonars, Renicci. Tam so zaradi lakote mnogi umrli, med njimi tudi otroci.

Največ hudega so morali pretrpeti v letu 1942, ko so sovražnikove edinice v znani roški ofenzivi preplavile te kraje, ki so bili do tedaj svobodni. Partizanske enote so se morale zaradi velike sovražne premoči umakniti. Okupator je znesel ves bes nad ubogimi ljudmi. Vrstili so se pretresljivi prizori: Italijani so ubijali, ropali, požigali. Žene, otroke, starčke in fante in može so naložili na kamione in jih odpeljali oropane vsega v smrt na Rab in v druga taborišča.

Po kapitulaciji Italije so se preživeli interniranci vračali na opustošene domove. Bilo je zelo hudo, saj niso imeli ničesar za preživljanje. Ob podpori partizanov in partizanske oblasti so se pretolkli skozi življenje v tistih težkih časih. S še večjo vnemo so podpirali narodnoosvobodilno gibanje, fantje in možje pa so se z orožjem v roki borili za svobodo ožje in širše domovine. Mnogi so v boju s sovražnikom in domačimi izdajalci omagali.

Dragarske vasi so bile od leta 1943 naprej svobodne. Tu je bil sedež Ribniško - notranjskega okrožja. Tu so bili sedeži nekaterih rajonskih odborov itd. V dragarskih vaseh so se križala številna pota partizanov v Belo krajino, na Primorsko in drugam. Prav tako kot v Beli krajini in drugih osvobojenih ozemljih je tudi tukaj plalo svobodno življenje. Imeli so ljudsko oblast, katere predstavnike so izvolili na demokratičen način.

Osvoboditev naše domovine je tudi v te oddaljene kraje prinesla napredek. V Podpreski imajo podjetje »Jelka«, ki zaposluje večje število ljudi. V obnovljene vasi so napeljali elektriko. V Dragi so zgradili velike hleve, ki so polni lepe živine. Kmetijsko gozdarsko posestvo, ki ima v Podpreski svojo upravo, je veliko storilo za napredek teh krajev. Napredek je opazen tudi na vseh drugih področjih.

Partizanska Draga bo 3. septembra spet sprejela svoje stare prijatelje — borce in aktiviste, ki so se v letih NOV zadrževali in uživali gostoljubje teh dobrih ljudi. Po dolgih letih se bodo srečali stari znanci in obujali spomine na nekdanje težke dni.

3. septembra bo v Dragi proslava 20-letnice revolucije kočevske občine. Tega dne bodo prišli v Drago poleg bivših borcev in aktivistov tudi prebivalci iz kočevske, ribniške, čabranske občine in iz Notranjske.

Osrednja proslava bo v Dragi. Tu bo tudi odkrit spomenik kot simbol upora tamkajšnjih prebivalcev proti okupatorju. Prebivalcem partizanske Drage in okoliških vasi naše iskrene čestitke ob velikem jubileju. 3. septembra nasvidenje v Dragi!

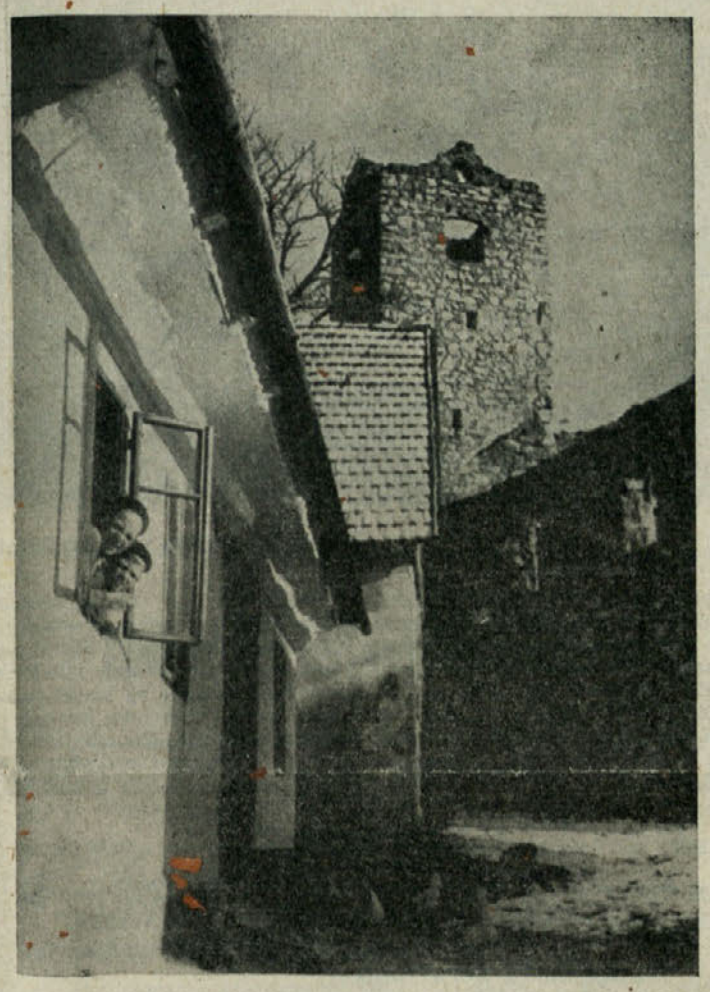

Prebivalci v dragarskih vaseh so med vojno veliko prestali. Veliko je bilo požganih domov, marsikdo se ni vrnil iz internacije. Na sliki: staro in novo na Travi. (Foto ing. L. Čampa)

Pred novim šolskim letom

Kmalu, že čez nekaj dni, se bodo zopet na široko odprla šolska vrata. Učilnice bo napolnil vesel smeh šolarjev, ne samo v mestih, ampak tudi v vaseh. Zaživele bodo šole, učilnice in temačni šolski hodniki bodo postali kar nekam bolj svetli. Zazvonil bo šolski zvonec in klical mladi drobiž k pouku.

Začetek novega šolskega leta je pač tak, kot je bil vsak začetek doslej. Učitelji in profesorji so se vrnili s počitnic, pa tudi zadnji pionirji so se že vrnili iz kolonij. Eni in drugi so si med počitnicami nabrali novih moči, tako da bodo v novo šolsko leto stopili spočiti in okrepljeni. Seveda pa imajo s šolo še največ skrbi starši z nakupom šolskih knjig, zvezkov in ostale opreme za šolarje. No, učbeniki sedaj niti niso več tak problem, kot so bili še lansko leto; dovolj jih je in niti predragi niso.

Še večji problem imajo šole s pomanjkanjem učnih moči. Teh ponekod kar ni dovolj, tako da bodo morali uporabiti absolvente gimnazij — če jih bo dovolj. To pa ni problem samo v naših krajih, ampak tudi drugod... Potem je tu še vprašanje učilnic. Število šolskih otrok iz leta v leto narašča, učilnice pa postajajo pretesne. V Kočevju bo ta problem zaenkrat rešen, ker bo Bračičeva šola dobila nekaj učilnic v bivšem dijaškem domu, vendar bo v bližnji perspektivi tudi to premalo...

fg

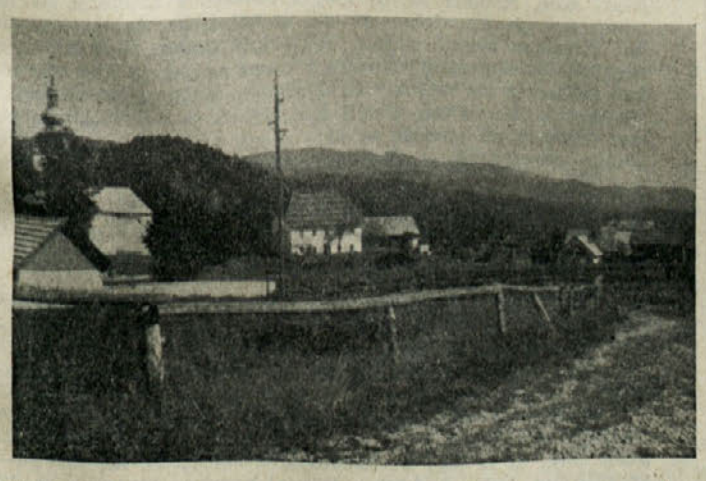

Partizanska vasica Draga bo jutri sprejela številne goste, borce in aktiviste Ribniško-notranjskega okrožja

Pogodbeno sodelovanje KZ Ribnica

Kombajni in žanjice (le-te so že precej redke) so za letos opravili svoje delo. Le še moderne mlatilnice ponekod brnijo po cele dneve, kmetijci in kmetijske zadruge pa se že vneto pripravljajo na novo setev, na oranje in vse, kar je s tem v zvezi. Seveda, le od temeljitih priprav je precej odvisna tudi bodoča letina.

Tokrat je bila na vrsti ribniška zadruga. Z upravnikom sva se najprej pogovorila o uspehu letošnje žetve. Dejal je, da so intenzivne vrste pšenice zelo dobro obrodile, vendar je marsikje prizadejala precej škode toča. Pridelek se je sukal okrog 3.600 do 4.000 kilogramov na hektar. V Ribniški dolini se je najbolj obnesla pšenica helkorn, ki jo nameravajo uporabljati tudi v prihodnje. Kmetovalci se zanjo precej zanimajo, ker je res dobra, ni zahtevna in je precej odporna. Tako so v Dolenji vasi pridelali nekje celo 4.300 kilogramov na hektar, vendar pa posevka ni stolkla toča.

»Kakšni so pa načrti za prihodnjo setev?«

»V prihodnjem gospodarskem letu,« je dejal upravnik, **»bomo vključili v kooperacijo 586 hektarov zemlje (lansko leto 520 hektarov). Od tega bomo posejali 41 ha žit, ostalo pa bodo krmne okopavine.«**

Tudi v ribniški zadrugi bodo uvedli tri načine pogodbenega sodelovanja, vendar o tem ne bi podrobneje pisali; razložili smo jih že v prejšnji številki. Poudarili bi le to, da bodo tretjo vrsto pogodb v glavnem sklepala posestva s kmetovalci. To je nekaka višja oblika pogodbenega sodelovanja. — V zadrugi so napravili že tudi plan porabe umetnih gnojil in sicer bodo porabili na vseh površinah 264 ton gnojil.

Plan kooperacije v živinoreji predvideva 78 glav goveje živine s skupno težo 35 ton ter 945 prašičev s skupno težo 94 ton. Kmetovalcem tudi ne bo treba skrbeti, kam in kako bodo prodali svoje pridelke, ker jim je odkup zadruga zagotovila.

V kratkem bodo pričeli sklepati pogodbe za jesensko setev. Letošnja letina in pa ugodnosti, ki jih kmetovalcem nudi zadruga pri obdelovanju zemljišč, sta zadostno zagotovilo, da pri tem ne bodo imeli posebnih težav. Vedno bolj spoznavajo, da je letina močno odvisna od pravilne obdelave zemlje, oranja, sejanja in gnojenja ter izpolnjevanja potrebnih agrotehničnih ukrepov. Vse to pa jim lahko nudi zadruga. Prepričani so, da ne bodo stopili v kooperacijo le tisti kmetovalci, ki so že letos sodelovali, ampak tudi številni drugi.

(vec)

Seja ObLO Ribnica

Ribnica, 31. avgusta. — Danes je bila v Ribnici skupna seja obeh zborov ObLO Ribnica. Dnevni red je bil obširen. Najprej so razpravljali o pripravah na Ribniški festival. Festival bo velika in pomembna prireditev za Ribniško dolino. Zato so se o tem pogovorili tudi na seji ljudskega odbora. Potem so razpravljali in sklepali o priključitvi Loškega potoka k občini Ribnica.

V nadaljevanju seje so razpravljali in sklepali o ustanovitvi pedagoškega centra, imenovali člane upravnega odbora gozdnega sklada občine Ribnica, sprejeli odlok o ukinitvi Računovodskega centra Ribnica. Imenovali so tudi člane upravnega odbora Ljudske univerze in potrdili pravila, izvolili komisijo za reševanje prošenj za vrnitev zaplenjenega premoženja, sprejeli odlok o hišnem redu, odlok o minimalnih agrotehničnih ukrepih v občini, odobrili nekatere garancije itd. O seji bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

Rimske izkopanine na Dolenjskem

Na nekem posestvu v Veliki vasi pri Leskovcu na Dolenjskem so pred dvema letoma rigolali zemljišče za sadovnjak. Ob rigolanju pa so plugi začeli iz zemlje metati kose opeke, glinaste cevi in razne glinaste skodelice. Gospodar je vse te stvari zložil ob sadovnjaku. Tja je prišla pred kratkim ekipa, ki raziskuje nekdanjo rimsko utrdbo Neviodunum (Drnovo). Začeli so izkopavati novo rimsko najdišče. Kmalu so odkopali peč za žganje gline. Poleg peči so odkrili tudi skladišče za ilovnate cevi. Še danes so naložene tako, kot so jih naložili v skladišče Rimljani. Poleg najnovejšega zgodovinsko zanimivega rimskega najdišča je arheološka skupina odkopala tudi nekaj grobov.

ZB v Ribnici

V nedeljo, 27. avgusta, je bila v Ribnici seja Občinskega odbora ZB NOV. Razpravljali so o pripravah na Ribniški festival in v zvezi s tem o odkritju spomenika padlim borcem v ribniškem gradu. Govorili so tudi o udeležbi nekdanjih borcev in aktivistov Ribniško - notranjskega okrožja ter ostalih borcev na veliki partizanski proslavi, ki bo 3. septembra v Dragi. Proslave v Dragi naj bi se udeležilo čimveč članov organizacije Zveze borcev in ostalih prebivalcev Ribniške doline. Na seji so govorili tudi o organizacijskih vprašanjih in drugem.

Povračilo prevoznih stroškov

V navodilu o izvajanju posameznih odredb uredbe o nadomestilih za potne in druge stroške javnih uslužbencev, katerega je izdal sekretariat ZIS za splošno upravo, je rečeno:

Sredstva javnega prometa, za katera bodo dali nadomestilo za prevozne stroške, so tista sredstva, ki služijo potnikom v medkrajevnem in krajevnem prometu kot so železnica, avtobus, trolejbus, tramvaj in druga. Naglašeno je tudi, da so uslužbenci, ki bodo dobili nadomestilo za prevozne stroške, s temi sredstvi tudi honorarni uslužbenci, ki so polno zaposleni.

Stroške za prevoz medkrajevnega javnega prometa bodo nadomestili na osnovi predloženega potrdila o kupljeni mesečni karti za prevoz in potrdila, da je karta plačana. V primeru upravičene odsotnosti z dela (zaradi bolezni, službenega potovanja, dopusta itd.) bodo uslužbencu priznali nadomestilo za potne stroške v medkrajevnem prometu tudi za dneve odsotnosti z dela, če v smislu tarifnih odredb za prevoz z ustreznim prevoznim sredstvom ni bilo mogoče odpovedati izkoriščanja mesečne karte za te dni. Kadar izkorišča uslužbenec za prihod na delo in za odhod z njega železnico ali ladjo, mu bodo nadomestili potne stroške v drugem razredu vlaka oziroma v drugem razredu na ladji. Nadomestilo prevoznih stroškov s sredstvi krajevnega javnega prometa pripada uslužbencu za število dni, v katerih se s temi sredstvi vozi na delo ali vrača domov.

Borci, aktivisti, prebivalci Kočevske, udeležite se proslave 20-letnice vstaje, ki bo v Dragi 3. septembra 1961

Slikar Veljko Oražem

V nedeljo, 10. septembra, bodo v Ribnici v okviru festivalskih prireditev odprli tudi slikarsko-kiparsko razstavo, na kateri so poleg kiparja Janeza Bolke in slikarja Franceta Miheliča sodeloval tudi domačin Veljko Oražem.

Rojen je bil 31. maja 1889 v Ribnici. Njegov oče Jakob je bil izučen ključavničar in je kot mladenič prelomil tradicijo svojih prednikov. Ti so bili obrtniki, moški so izdelovali kožuhe »z rožo«, kakor so imenovali zimsko oblačilo te vrste, ženske pa so izdelovale umetne rože. Oče Jakob je znal izdelovati oboje, vendar je ostal pri ključavničarstvu. Delu se je posvetil z veliko vnemo in po 25. letih je zgradil v Ribnici prvo elektrarno (1907. leta). Veljko, ki je pred tem študiral realko, je prekinil študij, da je lahko sodeloval pri gradnji elektrarne, kjer je bil do leta 1912 obratovodja. Nato se je na trgovski akademiji na Dunaju kvalificiral za bančnega uradnika.

Še med študijem na realki mu je bilo risanje najljubši predmet. Na ljubljanski realki sta ga njegova profesorja K. Werner in Ivan Franke uvedla še v slikarstvo. Nadaljnjo pobudo za slikanje je dobil pri profesorju Ivanu Vavpotiču. Vedno je rad slikal, vendar so njegove prve slike zgorele v velikem požaru v Ribnici med prvo svetovno vojno.

Kot študent na Dunaju je s prijatelji-likovniki redno obiskoval muzeje, galerije in razstave. Fr. Sterle, Povirek, Napotnik, Anton Sever, Ivan Sajevic so imena le nekaterih sodobnikov, na katere ga vežejo neizbrisni spomini. Osebno je poznal tudi naše impresioniste in dela znanih predstavnikov sosednjih narodov. Prepotoval je skoro vso Evropo, deloma kot rezervni častnik v prvi svetovni vojni, kasneje pa kot turist. Tako se je seznanjal z umetniškimi deli priznanih umetnikov.

Zbirko slik je izpopolnjeval z lastnmi oljnatimi in akvarelnimi slikami in je bil štiri leta reden slušatelj risarske in slikarske šole Ivan Rob, kjer je sodeloval tudi na razstavah. Posamezne slike je razstavljal tudi pri raznh ustanovah, med temi svoj avtoportret v ljubljanski Moderni galeriji.

Veljko Oražem rad slika pokrajine, svojim tihožitjem pa posveča prav tako predanost kot raznim cvetlicam. Če nima v svoji sobi svežih, se njemu in vedno dobrodošlim obiskovalcem smejejo s slik, dejal bi, komaj razcvetele dalije, kapucinčki, tulpe z japonsko kutino, gladiole itd. Človek ne uživa samo ob lepih barvah, ampak da ga obdaja tudi vonj teh prekrasnih cvetlic. Nič čudnega, saj so Oražmove prednice pred sto in več leti delale umetno cvetje ki je bilo »kot naravno«.

Slikar-amater Oražem je že pred nekaj leti nameraval prirediti razstavo svojih slik v Ribnici, pa ni bilo za to primernega prostora. Sedaj je ob Ribniškem festivalu razstava omogočena, želimo pa, da bi si jo ogledal prav vsak obiskovalec festivalskih prireditev.

Kratke iz Sodražice

Obiskovalci kina v Sodražici so gotovo opazili spremembe pri filmskih predstavah; v zadnjem času predvajajo tudi cinemasopske filme. Kino-podjetje, ki ga je prevzelo TVD »Partizan« Sodražica, je dvorano preuredilo z lastnimi sredstvi. Ta preureditev je prav gotovo lep napredek za naš kraj.

*

Razgovori za ureditev poslovnih prostorov za obrtno podjetje »Torbica« so še vedno v teku. Zaprosili so že za sredstva za obratovanje.

*

Predvidena je ureditev kanalizacije na modernizirani cesti »Strmce«, »Za vodo« se bo pa popravila cestna škarpa in tudi uredila kanalizacija.

*

Spomladanske poplave so občutno poškodovale že regulirani del Bistrice in je popravilo nujno potrebno, da ne nastane še večja škoda. Vodna skupnost »Bistrica« iz Sodražice je zaprosila, da se s popravilom od Žlebiča proti Sušju čim prej prične ter popravi nasip in oblogo struge pri slapu pri mostu v Sodražici. Večina delavcev bo zaposlenih vzdolž struge v spodnjem delu, medtem ko je pri mostu v Sodražici zaposlenih le nekaj delavcev. S popravilom so delno že pričeli.

I.

Novi obrati v ribniški občini

Ribniški festival naj bi bil, kot smo že nekajkrat poudarili, temeljit pregled dosežkov ribniške komune na vseh področjih. Ker naj bi postal festival vsakoletna prireditev, bo lahko tudi služil kot osnova ocenjevanju gospodarskega in družbenega napredka v enem letu, postal naj bi kažipot za vse nadaljnje delo.

Občina Ribnica je predvsem kmetijsko območje, saj se še vedno bavi s kmetijstvom 54 odstotkov prebivalstva. V perspektivnem planu za leta 1961—65 pa so dali precejšen poudarek predvsem razvoju industrije, obrti, trgovine in gostinstva, kajti le na ta način jim bo uspelo zaposliti vso odvišno delovno silo, ki se bo sprostila v kmetijstvu.

Prav zaradi tega je treba zagotoviti stalen porast skupne družbene proizvodnje za 17,4 % in narodnega dohodka za 20,8 % letno, kar bodo lahko dosegli z ustreznim razvojem in porastom posameznih gospodarskih dejavnosti. Po perspektivnem planu bo industrijska proizvodnja naraščala približno za 29,6 % letno, zagotovili pa bodo popolnejše izkoriščanje že obstoječih zmogljivosti... V skladu z vsem tem lahko računamo, da se bo v prihodnjih petih letih dvignil družbeni bruto produkt na skoraj štiri milijarde 648 milijonov dinarjev (187 % z ozirom na leto 1960), narodni dohodek pa na milijardo 561 milijonov din.

K tako močnemu industrijskemu dvigu industrijske proizvodnje bodo prispevali tudi novi obrati, ki jih bodo med Ribniškim festivalom odprli. V nekaterih obratih že delajo, vendar bodo prešli na redno proizvodnjo prav v tem času. Tako bodo 11. septembra prešli od poskusne na redno proizvodnjo v obratu vezanih vrat na Lesnoindustrijskem podjetju. Ta obrat ne pomeni velike pridobitve samo za podjetje, kjer se bo letna proizvodja s tem znatno dvignila, ampak za vso komuno.

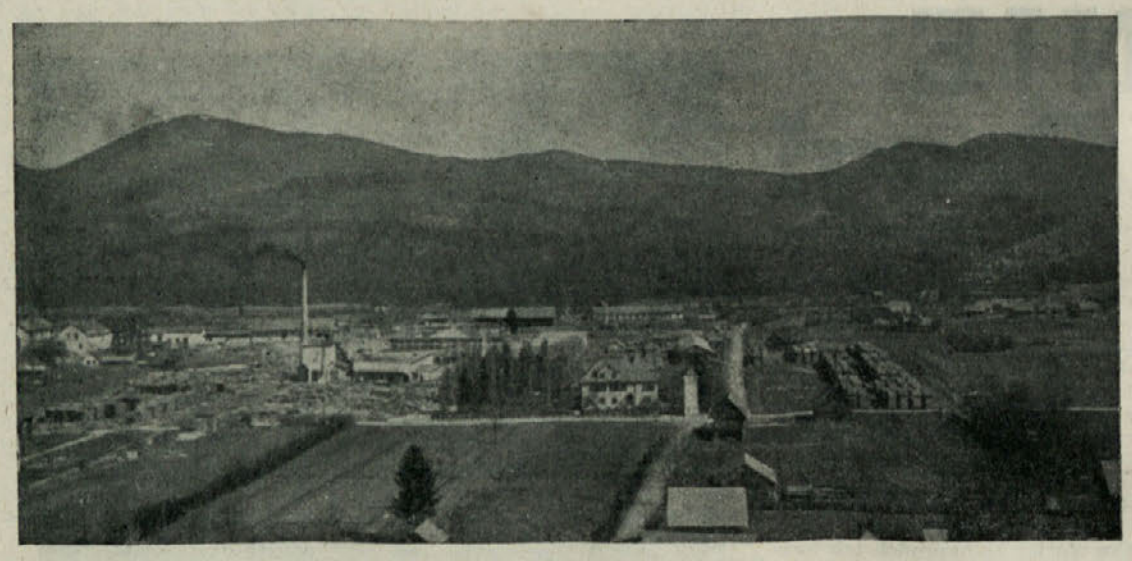

Lesnoindustrijsko podjetje Ribnica

Naslednji dan, 12. septembra, bodo odprli obrat kovinskega podjetja »Žečnica« iz Ljubljane, kjer bodo v glavnem izdelovali umetne sušilnice za les in nekatere druge proizvode, kasneje pa še kaj drugega. Zaradi pomanjkanja prostora o podjetju »Žičnica« ne moremo obširneje pisati, poudarili bi le to, da je od ustanovitve leta 1950 do danes napravilo kvaliteten skok. Vrednost proizvodnje je stalno naraščala, od 6,715.000 v letu 1951 do skoraj 355 milijonov leta 1959, v zadnjih treh letih pa se je še bolj povečala. — V ribniškem obratu bo zaenkrat zaposlenih le malo delavcev, vendar začetki so tu in prepričani smo, da bodo tudi v Ribnici tako lepo napredovali, kot je matično podjetje.

O mladem kolektivu mizarskega podjetja »Hrast« v Dolenji vasi smo pred kratkim že pisali. Še enkrat bi poudarili, da je kolektiv z vztrajnim delom in zavestjo, da delajo za razvoj podjetja ter za izboljšanje svojih življenjskih pogojev, dosegel tak uspeh. Letos so z veliko požrtvovalnostjo zgradili nove delovne prostore, v načrtu pa imajo še druge gradnje.

Modernizira se tudi ribniška Opekarna. Tako bodo med festivalom izročili svojemu namenu umetno sušilnico. Z lastnimi sredstvi so kupili tudi bager za izkop gline, ker so doslej opravljali to delo na roke. Dobili so tudi avtomat za kurjenje krožne peči. Na ta način bodo v Opekarni odpravili sezonsko delo in bodo delali lahko tudi v zimskem času (doslej so bili odvisni od vremena).

S kurilnimi aparati bodo prihranili 30 % goriva, izdelki pa bodo boljši za 20—25 %. Z rekonstrukcijo so dobili 27 % sredstev iz zveznih investicijskih kreditov, ObLO je prispeval 35 % OLO 27 %, ostalo pa so dali sami. Tako so od leta 1959 naprej investirali 39 milijonov dinarjev.

Ostane nam torej še Kovinsko podjetje, ki je tudi mlado, vendar so s požrtvovalnim delom dosegli že lepe uspehe. Z novo halo, ki bo izročena svojemu namenu 15. septembra, bo podjetje veliko pridobilo, prav tako pa bo z novimi obrati pri teh podjetjih veliko pridobila tudi skupnost...

(-vec)

SPORED

I. RIBNIŠKEGA FESTIVALA, KI BO V POČASTITEV 20. OBLETNICE VSTAJE V OBČINI RIBNICA V ČASU OD 10. DO 17. SEPTEMBRA

NEDELJA, 10. SEPTEMBRA:
— ob 8. uri otvoritev spominkarske, gospodarske, slikarsko-kiparske, lovske in živinorejske razstave
— ob 9. uri odkritje spominske plošče in otvoritev razstave fotografskih del padlega Jožeta Petka, fotoreporterja XIV. divizije
— ob 10. uri ljudsko zborovanje in odkritje spomenika narodnoosvobodilni borbi
— ob 11. uri otvoritev narodopisnega muzeja v starem gradu
— od 15. ure dalje koncert godbe na pihala »Tine Rožanc« iz Ljubljane in prosta zabava s plesom
— ob 19. uri pevski koncert KUD »Tine Rožanc« iz Ljubljane. Po koncertu nadaljevanje proste zabave s plesom

PONEDELJEK, 11. SEPTEMBRA:
— ob 10. uri otvoritev novega obrata LIP Ribnica
— ob 16. uri nogometna tekma
— ob 19. uri nastop telovadcev zveznega razreda

TOREK, 12. SEPTEMBRA:
— ob 10. uri otvoritev novega obrata »Žičnice« Ljubljana v Ribnici
— ob 15. uri odbojkarska tekma
— ob 19. uri koncert Slovenskega okteta, nastop baletne skupine ljubljanske Opere in nastop solistov ljubljanske Opere

SREDA, 13. SEPTEMBRA:
ob 10. uri otvoritev novega obrata pri podjetju »Hrast« v Dolenji vasi
— ob 17. uri košarkarska tekma
— ob 19. uri ribniški humoristični večer in nastop pevskega zbora iz Slemen

ČETRTEK, 14. SEPTEMBRA:
— ob 10. uri otvoritev umetne sušilnice v opekarni Ribnica
— ob 15. uri namiznoteniški turnir
— ob 19. uri nastop Velikega orkestra Radia Ljubljane pod vodstvom Bojana Adamiča s pevci-solisti

PETEK, 15. SEPTEMBRA:
— ob 10. uri otvoritev novega obrata v Kovinskem podjetju Ribnica
— ob 15. uri košarkarska tekma
— ob 19. uri kino predstava v starem gradu

SOBOTA, 16. SEPTEMBRA:
— ob 19. uri nastop ribniške »Svobode« z dramo »Včeraj popoldne«. Po končani predstavi ljudsko rajanje

NEDELJA, 17. SEPTEMBRA:
— ob 10. uri koncert godbe na pihala Ljudske milice v Ribnici
— otvoritev strelišča in položitev temeljnega kamna za Zdravstveni dom v Sodražici
— ob 11.30 koncert godbe na pihala Ljudske milice v Sodražici
— ob 13. uri obisk »Francetove jame« v Mali gori in turistične postojanke na Grmadi. Na obeh mestih bo prosta zabava
— ob 14. uri odkritje spominske plošče v spomin na ustanovitev prve ribniške partizanske čete julija 1941 in otvoritev vodovoda na Travni gori. Po svečanosti ljudsko rajanje

OBIŠČITE RIBNICO V FESTIVALSKIH DNEH!
VABI FESTIVALNI ODBOR

Razširjena seja SZDL Ribnica

V torek, 29. avgusta, je bila v Ribnici razširjena seja Obč. odbora Socialistične zveze, katere so se udeležili tudi člani festivalnega odbora. O pripravah na I. Ribniški festival je poročal predsednik festivalnega odbora Milan Češarek. Vse priprave lepo potekajo. Vse kaže, da se bo udeležilo festivala najmanj 10.000 ljudi.

Ribnica in vasi, ki leže ob glavnih cestah, bodo za to priložnost lepo okrašene. Na mejah občine, na cestah proti Kočevju, Sodražici in Ortneku, bodo postavili slavoloke. V Ribnici urejujejo hišne fasade, tako da bo Ribnica izgledala kakor pomlajena.

Največja težava je zaenkrat še v tem, kako zagotoviti zadostno število prenočišč. Prepričani smo, da bodo privatni lastniki hiš sprejeli precej udeležencev festivala za prenočitev.

Zelo domiselna je živa propaganda za festival. V tem tednu so, oziroma še bo, nekaj krošnjarjev obiskalo Ljubljano, Novo mesto in Kočevje in na originalen način obveščalo ljudi in vabilo na festival.

Poskrbljeno bo tudi za varen promet v času festivala. Prvega dne, to je 10. septembra, bo promet za vsa motorna vozila po Ribnici prepovedan. Vozniki motornih vozil, kolesarji in konjska vprega bodo morali voziti po obvozni cesti, ki zavije pred Ribnico v smeri proti Hrovači. Tudi vse ostale vpadne ceste, ki vodijo v Ribnico, bodo tega dne za ves promet zaprte. Določeni so tudi že prostori za parkiranje vozil. Le-ti bodo dovolj prostorni za vsa vozila. Postavljeni bodo posebni prometni znaki, poskrbljeno pa bo tudi za prometno službo.

Kakor vemo, bo 3. septembra v Dragi osrednja proslava 20-letnice vstaje kočevske občine. Te proslave se bo udeležilo lepo število ljudi tudi iz ribniške občine. Da bo omogočeno čim večjemu številu ljudi udeležiti se proslave, bo tudi voznina nizka. Tako bodo udeleženci plačali iz Ribnice do Drage (v eno stran) za avtobus 150 din, iz Sodražice do Drage pa 100 din za osebo.

Na seji so sklenili, da bodo po konferenci izvenblokovskih držav v Beogradu po krajevnih organizacijah sestanki, na katerih bodo članom tolmačili sklepe, ki jih bodo sprejeli na konferenci.

Na koncu so obravnavali tudi občasno glasilo ribniške komune »Rešeto«, ki naj bi postalo tribuna volivcev ribniške občine.

Z velikim odobravanjem so tudi sprejeli predlog, da se pošlje konferenci izvenblokovskih držav v Beogradu pozdravna brzojavka.

-žem

Imeli so nas radi

Bila je aprilska nedelja leta 1942. Prebudili smo se nad Prezidom vsi trdi od mraza in lačni. Na Racni gori je bil ponekod še sneg. Krenili smo takoj proti jugu. Čakala nas je težka in odgovorna naloga; hiteli smo pa tudi zato, da bi se čimbolj ugreli. Kmalu smo naleteli na tri tovariše iz Prezida, ki so že tretji dan iskali partizane. Imeli so tudi puškomitraljez. Vse tri smo vzeli s seboj, tako da nas je bilo okrog trinajst z dvema puškomitraljezoma. Vsi, razen onih treh, smo bili doma iz Rakeka in smo pripadali Rakeški četi. Poznala nas je vsa Notranjska; imeli smo že precej bogate vojne izkušnje, naša odlika pa je bila v tem, da smo bili hitri, drzni, hrabri, zviti in med seboj zelo tovariški. Brade so nas sicer napravile precej starejše, vendar smo imeli vsi okrog 20 let in smo bili nekateri že pri vojakih.

Ko smo tisto jutro hiteli proti jugu, smo postajali vse bolj zamišljeni in zaskrbljeni. Na Notranjskem smo poznali skoraj vsako pot in stezo, tu, kamor smo šli sedaj, pa nismo bili še nikoli. Mlado drevje, ki se je na gosto objemalo z vejami, in gosta megla, ki je ležala prav na tleh, sta nam napravila korak še bolj negotov. Končno smo se še zgubili; imeli smo sicer zemljevid in kompas, a nama nista nič koristila.

Z Martinom sva se oddvojila od tovarišev, sedla na zemljo in iz karte brala imena krajev, za katere sva takrat prvič slišala: Draga, Podpreska, Čabar, Trava, Kot, Lazec itd. Ponavljala sva jih, da bi si jih čim bolje zapomnila. Vendar nam vse skupaj ni nič pomagalo. Pot smo nadaljevali v upanju, da pridemo čim prej do ljudi. Po nekajurnem tavanju smo prišli na rob gozda. Pod nami v megli je bila skrita vas. Toda v vas ne moremo! Taka je namreč bila direktiva, ki jo spoštujemo od dneva, ko smo prišli v partizane. Toda terenski delavci nimajo z nami zveze! Naj prekršimo direktivo? Kakšni ljudje pa so to? Kako nas bodo sprejeli, morda bodo mislili, da smo razbojniki in se nas bodo bali!? Ali je ideja Osvobodilne fronte prodrla tudi v te kraje in prevzela ljudi? Ali vedo, kdo so partizani in zakaj se bore? S takimi in podobnimi vprašanji smo si belili glave, ko smo gledali v vas. Bali smo se celo, da nam niso sovražno razpoloženi. Končno sem odložil puško in ostalo opremo s kapo, vzel samokres in bombo in se napotil v vas.

V nekaj minutah sem prišel pred neko samotno hišo. Roke sem držal v žepu na samokresu in bombi. Ko so me otroci na dvorišču zagledali, so jokaje zbežali v hišo. Žena je pričela v strahu drhteti, njen mož pa, ki je sekal na dvorišču drva, je prebledel. Razumel sem ju. Vedel sem, da izgledam strašen, posebno še s svojo rdečo brado. Da bi jih rešil strahu, sem se veselo nasmejal in jim povedal, da sem Slovenec in partizan; takoj sem opazil, da sta si oddahnila, čez nekaj časa pa celo nasmejala. Povedala sta mi, da se ta vas imenuje Novi Kot; kmalu sem se od njiju poslovil, prepričan, da smo prišli med ljudi, ki nas imajo radi. Tovariši, ki so me že nestrpno pričakovali, so bili z menoj vred veseli te novice. Še sonce, je zgledalo, se je veselilo z nami, kajti takoj, ko sem se vrnil, je prebilo megleno zaveso in nastal je lep, sončen dan.

Ravno sva se z Martinom nekoliko razgledala, ko je po košenici od Kozjega vrha priteklo mlado dekle in vso pot jokalo. Takoj smo zaslutili, da se je zgodilo nekaj važnega. Vsa v joku nam je povedala, da je od Čabra na Kozji vrh pridrlo okrog 200 Italijanov in so morali vsi možje pobegniti iz vasi. Povedala nam je tudi, da fašisti grdo ravnajo z ženskami.

Nato je odhitela proti Srednji vasi, mi pa smo pograbili orožje in stekli proti Majerju, to je na cesto, ki vodi v Čabar. Pred ljudmi se nismo več skrivali... Poldne je bilo menda že ura, ko smo šli skozi Novi Kot. Odkar smo bili v partizanih, nismo šli podnevi skozi vas, tedaj pa je bilo važno samo to, da bi čim prej prišli na cesto. Bili smo kot naelektreni! Fašistom se moramo maščevati, smo se zaklinjali... Ljudje, ki so nas že od daleč opazili, so nam prinesli kosilo, vendar nismo imeli časa, da bi se ustavljali. Nikdar pa ne bom pozabil njihovih klicev: »Naši fantje, naši fantje!« Ti klici so bili tako iskreni in prisrčni, da so mnogim od nas privrele solze ginjenosti v oči. Tedaj smo se pričeli tudi zavedati naše pomembne vloge kot narodni buditelji in organizatorji odpora proti sovražniku v teh krajih.

Na Majer smo prišli v rekordnem času. Postavili smo zasedo in neusmiljeno razbili italijansko motorizirano kolono. Po boju smo mrtvim fašistom iztrgali iz rok štiri krvave mitraljeze, 12 pušk, precej municije in drugega potrebnega materiala. Z vsem tem težko obloženi in izmučeni smo prišli v Stari Kot. Nikdar ne bi mogel opisati, s kakšnim navdušenjem nas je sprejela vas od najmlajšega do najstarejšega. Nič drugega nismo slišali, kot »Naši fantje, naši dragi, zlati fantje!« Pred tem srečanjem z nami so skoraj dve uri poslušali srdite strele naših mitraljezov in pušk ter eksplozije naših bomb. Ko so nas videli vse zdrave in nasmejane z bogatim plenom na ramah, si niso mogli kaj, da nas ne bi veličastno pozdravili... Teh trenutkov ne bom mogel nikdar pozabiti.

Naslednji dan so ljudje iz okolice Drage, Novega Kota in Starega Kota množično vstopali v partizanske vrste. Na Brinoku pri Lazcu smo formirali Zidanškov bataljon. Navdušenje ljudi je bilo zelo veliko.

Ne morem tudi mimo tega, kako toplo so nas pozdravljali tisto sončno nedeljsko jutro maja 1942 v Travniku, Lazcu, Podpreski in Dragi, ko smo na Hribu s tovarišem Martinom in ostalimi tovariši likvidirali prvo belogardistično postojanko. Tedaj so nam prebivalci Drage priredili pravo veselico.

Koliko ljubezni in skrbi so posvetili moji četi ljudje iz Trave, Pungrta, Srednje vasi in Črnega potoka! Prebivalci in naša četa, to je bila nerazdružljiva celota. Iz teh dni se tudi spominjam, kako pedantno je moj komisar tovariš Jan, sedaj generalmajor, rezal svinčnike na polovico in jih delil šolskim otrokom. Spominjam se tudi skrbi in strahu učiteljice Nade za varnost ljudi in moje čete. Za vso skrb, ki so jo posvečali ti preprosti, a dobri ljudje borcem moje čete, jim gre najprisrčnejša zahvala.

Občudoval sem ljudi iz okolice Drage med NOB. Koliko slovenskega ponosa je bilo v njih! Fašisti so jim požgali domove, njih pa so kot živino vozili po dolini Čabranke v Italijo, v smrt. Večkrat sem se nemočen znašel v njihovi bližini in lahko sem videl vse njihovo trpljenje, pa tudi ponos, s katerim so prenašali gorje. Zavedal sem se, da jim tega ne more nihče vzeti, da jih ne more nihče streti!

Ko te dni proslavljajo ljudje iz okolice Drage svoj praznik, se v imenu vseh preživelih borcev Kočevskega bataljona najtopleje zahvaljujem za njihovo ljubezen med NOB in jim želim še veliko sreče in uspehov pri graditvi naše socialistične domovine Jugoslavije.

Podpolkovnik Franc Bombač-Zorko

XIV. grafične igre

24. avgusta zvečer so se v Ljubljani s tekmami v namiznem tenisu za moške in ženske pričele letošnje tradicionalne grafične igre, ki se jih je udeležilo dvanajst delovnih kolektivov iz vse Slovenije. Že prvi večer je prinesel vrsto zanimivih bojev, ki so se še stopnjevali naslednji dan, ko so bile na sporedu prve discipline na prostem. V petek so po otvoritvenih besedah predsednika Republiškega odbora sindikata delavcev tiska in papirja Slovenije Marjana Černeta atleti in strelci z uspehom izpeljali svoj program.

V namiznem tenisu sta zmagala že lanskoletna zmagovalca — pri moških ekipa Ljudske pravice, pri ženskah pa EMKA. Prav tako je pri atletiki zmagala Ljudska pravica pred Celjani in Mariborčani. Zastopniki EMKE so zasedli pri streljanju med člani prvo, med članicami pa drugo mesto.

Kočevski tisk : Pomurski tisk 4 : 1 (2 : 1)

Sobota je bila v glavnem posvečena nogometu in kegljanju. Ob devetih dopoldne sta se na stadionu Svobode na Viču pomerili enajstorici Kočevskega tiska in Pomurskega tiska. Igrali so dvakrat po 20 minut. — V tej tekmi so se Murskosobočani izkazali z netovariško igro in nešportnim vedenjem. Že v prvih minutah so jim nogometaši iz Kočevja dali gol, pet minut kasneje pa so Murskosobočani prvič in edinkrat potresli našo mrežo. Prvi polčas se je končal z rezultatom 2:1.

Groba igra naših nasprotnikov je še bolj prišla do izraza v drugem polčasu, vendar jim kljub vsemu ni uspelo prodreti do našega gola. Do konca tekme so naši igralci še dvakrat potresli nasprotnikovo mrežo... Po tekmi, ko so si nogometaši podali roke, je nek Murskosobočan udaril našega igralca, ko mu je ponudil roko!...

Delo : Kočevski tisk 1 : 0

Popoldan so naši nogometaši nastopili proti enajstorici ČP Delo. Čeprav so bili izmučeni še od dopoldanske tekme in kljub precejšnji vročini so se naši igralci ves čas uspešno upirali močnejšemu nasprotniku. Vendar pa bi se tekma lahko drugače končala, če ne bi glavni sodnik očitno držal z nogometaši Dela in je enkrat ustavil naš napad na njihova vrata.

Naši nogometaši so tako izpadli iz polfinala, vendar pa smo z doseženim uspehom lahko zadovoljni. **(vec)**

Dobrepoljci zmagali na Igu

Preteklo nedeljo je Partizan Ig organiziral rokometni turnir, na katerem so sodelovale tri ekipe: Partizan Ig, Partizan Grosuplje in Partizan Dobrepolje. Že začetek je pokazal, da bo borba za I. mesto zelo huda. Prva tekma med Igom in Dobrepoljem je bila razburljiva. Po prvem polčasu je gostujoča ekipa vodila že 12:5. V drugem delu igre je sodnik z napačnim sojenjem v korist Iga povzročil, da so postali Dobrepoljci nervozni, vendar so le-ti tekmo kljub temu končali v svojo korist.

V drugi tekmi sta se pomerila Ig in Grosuplje. Zmagalo je Grosuplje, vendar samo z enim košem razlike.

Odločilna tekma je bila potem med Dobrepoljem in Grosupljem. Tekma je bila zelo borbena in tudi na oko lepa. Dobrepoljčani so zasluženo zmagali in odpravili nasprotnika z visokim rezultatom. Tako so osvojili I. mesto in prejeli pohvalo. Najboljši igralci na turnirju so bili Pugelj, Okoren, Drobnič in Vidmar.

N. J.

SIVI LASJE

»Kaj imate za sive lase?« vpraša nekdo v drogeriji.

»Nič drugega, prosim lepo, kakor najgloblje spoštovanje.«

V GALERIJI

»Kaj menite, predstavlja ta slika sončni vzhod ali zahod?«

»Vsekakor zahod. Poznam namreč slikarja in vem, da nikoli ne zleze iz postelje pred poldnevom!«

Prvo srečanje v Delnicah

Občinski zvezi za telesno vzgojo Kočevje in Delnice sta na skupnem sestanku v Kočevju sklenili dogovor o stalnem sodelovanju z dokaj obširnim programom. Namen tega sodelovanja naj bi bil v tem, da bi se mladi športniki iz sosednih občin oz. republik medsebojno spoznavali, utrjevali z medsebojnim tekmovanjem kvaliteto športa za že obstoječe panoge in za uvajanje novih, kjer so za to dani pogoji. Ta srečanja naj bi bila vsako leto v vseh disciplinah, tako da bi nastopili enkrat v Kočevju in enkrat v Delnicah. Poleg vseh športnih panog naj bi bil vključen tudi šah. Nastopati bi morali v vsakem kraju dejansko po dvakrat, ker se bo tekmovalo tudi v zimskih športih.

Tovariši iz Delnic so izrazili željo, da bi bilo tako srečanje preko poletja vsako leto za njihov praznik republike, a zimski del v zimskih šolskih počitnicah. Za Kočevje se še nismo dokončno odločili. Ta mesec bo izdelan celoten tekmovalni program.

Da ne bi s pripravami izgubljali časa, je bilo v nedeljo, 27. avgusta, že prvo delno srečanje. V Delnice je odpotovalo skupno z vodstvom 45 tekmovalcev in to nogometaši NK Kočevje, kegljači novega kluba ter odbojkaši in igralci namiznega tenisa TVD Partizana Kočevje. Ker nam niso bile tamkajšnje športne razmere znane, razen za nogometaše, smo šli tja z mešanimi občutki, toda kasneje se je izkazalo, da tudi naši športniki precej zmorejo. Tamkajšnji organizatorji so naše športnike prav tovariško sprejeli in poskrbeli za splošno dobro razpoloženje ves dan.

Že takoj po prihodu so igralci namiznega tenisa kočevskega Partizana pokazali svojo kvaliteto in borbenost. Zmagali so nad igralci Delnic s 6 : 0. Torej dober in vzpodbuden začetek. Takoj za tem so nastopili kegljači. Čeprav novinci in trenutno še brez zadostnega treninga za športno kegljanje so se v težki in naporni borbi kar dobro držali in pokazali, da bo treba z njimi v bodoče računati, kakor hitro bodo imeli svoje kegljišče. Igrali so moštva deset proti deset, vsak tekmovalec pa je imel po 100 metov. Tekmovanje so končali šele pozno popoldan z razliko 436 kegljev v korist Delnic. To je bil prav odličen ognjeni krst naših kegljačev. Popoldan so se spoprijeli odbojkaši. Tudi tu so igralci kočevskega Partizana pokazali, da njihovi treningi niso zaman. Dobili so 3 : 0 in se jim igralci Delnic niso mogli resno upirati.

Vsi so nestrpno pričakovali nogometno srečanje. Iz tega igrišča so šla v zadnjih letih kočevska moštva vedno poražena celo z 11 : 0. Toda stvari so se zasukale drugače. Mladi kočevski nogometaši so se postavili rutiniranim igralcem iz Delnic krepko v bran. V enakopravni igri so imeli celo možnost dobiti, če ne bi homogenosti igre kvaril neodgovoren odnos nekaterih starejših igralcev. Igra se je končala s 3 : 4 v korist Delnic. Mladi igralci NK Kočevja so pokazali, da so zmožni nadomestiti starejše. Vsi gledalci so jim dali zasluženo priznanje, moštvo iz Delnic pa kar ni moglo doumeti takega napredka nogometa v Kočevju.

O primerjavi naših športnikov z delniškimi s tehnične strani bomo še poročali. Tako tekmovanje je pa tudi pokazalo, da znajo kočevski športniki tudi složno poprijeti, kadar gre za barve mesta. To je pravilna pot, ki lahko koristi samo mladim športnikom in družbi. **-er**

Uspeh vinskega sejma

Ljubljana, 26. avgusta. — Danes dopoldne se je pričel na Gospodarskem razstavišču VII. mednarodni sejem vin, sadnih sokov in žganih pijač. Ljubljanski vinski sejmi postajajo že tradicionalni; s svojo kvaliteto in vedno večjo mednarodno udeležbo so si pridobili velik ugled ne le med domačimi trgovci, ampak tudi izven meja. Prav tako pa lahko tudi zapišemo, da so ljubljanski sejmi najbolj obiskane sejemske prireditve na GR. Kako tudi ne!...

Ugotovitev o visokem mednarodnem slovesu teh sejmov potrjuje tudi dejstvo, da sodeluje na letošnji prireditvi 271 razstavljalcev iz 18 dežel. Razstavljalci so seveda nestrpno pričakovali razglasitve rezultatov vseh treh komisij, v katerih so bili najbolj znani strokovnjaki za presojo kvalitete vin, sadnih sokov in žganih pijač iz vsega sveta. Za letošnji sejem so poslala razna podjetja 635 vzorcev vin, 104 vzorce sadnih sokov in 141 vzorcev žganih pijač. Najboljša vina so bila nagrajena z zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami, desetim domačim vinom je bilo podeljeno posebno priznanje **»šampion 1961«**. Trem najbolje ocenjenim vzorcem žganih pijač je komisija podelila oznako **»Grand Prix 1961«**.

Domači in tuji strokovnjaki so si bili edini v prepričanju, da zaslužijo resnično priznanje prav jugoslovanska vina, saj jih lahko primerjamo s tovrstnimi dosežki vinogradniško najnaprednejših dežel, kot so Italija, Francija, Zvezna republika Nemčija itd. Na razstavi je prikazalo 56 razstavljalcev iz sedmih držav tudi kletarsko opremo, stroje za vinogradništvo in vinarstvo, reprodukcijski material, tehnične pripomočke, naprave za proizvodnjo sadnih sokov in naprave za ustekleničenje raznih pijač. Pri tem sodelujejo tudi domači razstavljalci z okusno opremljenimi paviljoni. Poleg vsega tega so bila med sejmom različna strokovna posvetovanja, ustanovili pa so tudi Zvezno sekcijo kmetijskih novinarjev pri Zvezi novinarjev Jugoslavije.

Sedaj, ko se vinski sejem bliža koncu (zaključen bo v nedeljo), lahko rečemo, da je naše vinogradništvo napravilo kvaliteten korak naprej, kar še posebej velja za Štajersko. Štajerska vina so dobila 21 od skupno 33 zlatih in 62 od 205 srebrnih medalj! Takšna priznanja nam vsekakor na široko odpirajo pot ne le na domača, ampak tudi na tuja tržišča.

(Konec na 4. strani)

naš obveščevalec

Gibanje prebivalcev
Zahvale
Prodam
Izgubljeno
Treklici

KOČEVJE

Poročili so se: Poberaj Jurij, delavec iz Koblarjev 37, star 23 let in Debevc Milena, delavka iz Novih Ložin 1, stara 19 let, Levstek Jože, delavec iz Gornjih Ložin 11, star 19 let in Jolič Danica, poljedelka iz Gornjih Ložin 11, stara 23 let, Rački Jože, šofer iz Kočevja, Trg svobode 52, star 34 let in Kukovič Angela, kuharica iz Kočevja, Ljubljanska cesta 4, stara 31 let.

Rodila je Belcl Marija, gospodinja iz Oneka 6 — deklico Marijo.

V Novem mestu so rodile:

Rogan Terezija, gospodinja iz Mlake — dečka Marjana, Mauhar Anica iz Kočevja, Črnomaljska c. 7 — deklico Cvetko, Bokan Margareta iz Mahovnika — dečka Jožeta. V Podložu 4 je rodila Marič Kristina — dečka Ernesta.

V Ljubljani je umrl Miroslav Cimprič iz Šalke vasi 28, star 18 let.

KOSTEL

Rodila je Rauh Dubravka, gospodinja iz Delača 4 — deklico Verico.

LOŠKI POTOK

Poročila sta se: Lavrič Franc, delavec iz Travnika 40, star 31 let in Debeljak Olga, delavka iz Malega loga 55, stara 21 let; v Ljubljani sta se poročila: Kordiš Alojz, mizar iz Šegove vasi 17, star 30 let in Košmerl Pavla, kmetovalka iz Retij 88, stara 25 let.

ČESTITKA

Borcem, aktivistom in vsem, ki so sodelovali v narodnoosvobodilni vojni, čestitam za 20-letnico slavne revolucije ter jim želim še mnogo uspehov pri izgradnji naše domovine.

Valentin Klepac, Kočevje, Trata 7

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega ljubljenega sina in brata

MIROSLAVA CIMPRIČA
ročnega stavca
iz Šalke vasi

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, nam lajšali bolečine ter ga v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se za številne vence kolektivom in posameznikom.

Še prav posebno se zahvaljujemo: Republiškemu odboru sindikata delavcev tiska in papirja LRS, vodstvu Grafične šole Ljubljana, sindikalni podružnici in kolektivu ČZP »Kočevski tisk«, Občinskemu komiteju LMS, TVD Partizan Kočevje, krajevnemu odboru SZDL Rudnik-Šalka vas, rudarski godbi, sosedom in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih dneh. Iskreno se zahvaljujemo tudi govornikom, ki so se z ganljivimi besedami poslovili od našega nepozabnega Miroslava. Vsem še enkrat najprisrčnejša zahvala.

Neutolažljivi oče, mama, sestre z družinami, brat ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega ljubljenega sina in brata

STANKA PETKA
iz Lipovca

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so v teh težkih dneh sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje. Prisrčna zahvala tudi darovalcem vencev kolektivu Itasa, sindikalni podružnici Itas, sindikalni podružnici železnice, gasilcem iz Lipovca in Dolenje vasi, mladini iz Lipovca, Dolenje vasi in Prigorice ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: mama, oče, bratje in ostalo sorodstvo.

IZGUBLJENO

23. avgusta sem od Stare cerkve do Kočevja izgubil denarnico z osebno izkaznico na ime Lesar Franc in potrdilo o vozniškem dovoljenju. Najditelja prosim, da denarnico vrne proti nagradi Ivanki Tadič, Kočevje, Ljubljanska 41.

PRODAM

Prodam večjo količino žganega apna v Željnah pri Kočevju po 10 din kilogram. Naročila sprejema gostilna »Rudar« Šalka vas do 10. septembra 1961.

— — —

Prodam okovje in kolesje za ročne statve za žične tkanine ter brda, kuhinjsko gredenco, nočno omarico, umivalnik in še nekatere druge predmete.

J. Ivanc, Sodražica

Ugodno prodam nov kavč in tri fotelje.

Murič Žiko, Šalka vas 30

Tečaj za šoferje amaterje

Avto-moto društvo Kočevje obvešča interesente, da bo organiziralo intenzivni tečaj za šoferje amaterje kategorije A in B. Tečaj se bo pričel v mesecu septembru. Izpiti bodo predvidoma v mesecu oktobru. Zdravniški pregled za tečajnike je zagotovljen v Kočevju.

Prijave sprejemamo do vključno 11. septembra 1961 glede na omejeno število kandidatov.

Podrobnejše informacije dobite v pisarni AMD Kočevje, Trg 3. oktobra 5 — pritličje.

AMD — KOČEVJE

Upravni odbor Kmetijske zadruge Kočevje

razpisuje

naslednja delovna mesta:

1. VODJA KMETIJSKE POSLOVNE ENOTE

Pogoji: agronom s petletno prakso ali kmetijski tehnik z 10-letno prakso v kmetijski proizvodnji oz. zadružništvu

2. VODJA OBRATA STRUGE

Pogoji: srednješolska izobrazba z najmanj 5-letno prakso v zadružništvu in odkupu kmetijskih pridelkov ter gozdnih sortimentov in po možnosti nekaj prakse v kmetijski proizvodnji

kino

JADRAN, KOČEVJE: od 1. do 3. septembra italijanski cinemascopski film »Velika vojna«, 3. septembra matineja ameriškega barvnega filma »Čarovnik iz Oza«, 4. in 5. septembra italijanski barvni cinemascopski film »Kruh, ljubezen in...«, 6. in 7. septembra jugoslovanski cinemascopski film »Signali nad mestom«, od 8. do 10. septembra italijanski barvni cinemascopski film »Herkules in lidijska kraljica«.

SVOBODA, RUDNIK: 2. in 3. septembra indijski barvni film »Mati Indije«, 4. septembra češko-bolgarski film »Ljubezenska zgodba«, 9. in 10. septembra japonski film »Žrtvovana dekleta«.

RIBNICA: 2. in 3. septembra ameriški barvni cinemascopski film »Mačka na vroči pločevinasti strehi«, 8. in 9. septembra mehiški film »Poslednja želja«.

LOŠKI POTOK: 3. septembra ameriški vistavision film »Tri ure do odločitve«, 10. septembra ameriški barvni film »Dama in potepuh«.

VELIKE LAŠČE: 2. in 3. septembra jugosl. film »Deveti krog«, 9. in 10. septembra angleški film »Ureži njeno ime s ponosom«.

DOBREPOLJE: 2. in 3. septembra jugoslovanski barvni cinemascopski film »Miss Stone«, 6. septembra francoski film »Velike družine«, 9. septembra ameriški barvni film »Zlato v džungli«, 10. septembra jugoslovanski cinemascop. film »Vohun X-25 sporoča«.

PONIKVE: 7. septembra franc. film »Velike družine«.

KOČEVSKA REKA: 2. in 3. septembra italijanski barvni film »Odisej«, 6. septembra poljski film »Pepel in diamant«, 9. in 10. septembra ameriški film »Potemneli angeli«.

PREDGRAD: 2. in 3. septembra ameriški barvni film »Gora«, 9. in 10. septembra francoski barvni film »Pevec iz Mehike«.

BROD NA KOLPI: 2. in 3. septembra angleški film »Pot v visoko družbo«, 9. in 10. septembra sovjetski film »Križarka Varjag«.

SODRAŽICA: 2. in 3. septembra ameriški barvni film »Najhitrejši revolveraš«, 9. in 10. septembra ameriški cinemascopski film »Plesalke«.

SPORED RTV LJUBLJANA

SOBOTA, 2. septembra 1961

5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — 5.25—5.45 Nekaj domačih — 6.30—6.40 Reklame — 8.05 Naši glasbeni uspehi v preteklem šolskem letu — 8.30 Pionirski tednik — 8.50 Klavir v ritmu — 9.00 Med vzporedniki in poldnevniki — 10.15 S sprejemnikom na dopust — 12.00 Trio Slavka Avsenika — 12.15 Kmetijski nasveti — 12.25 Poje Ljubljanski vokalni oktet — 12.45 Z lokom po strunah — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Nekaj domače razpoloženjske glasbe — 13.57 Vedri zvoki — 14.30 Prireditve dneva — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Obvestila, reklame in zabavna glasba — 15.40 Petar Stojanovič: Serenada za flavto in godalni orkester— 16.00 Humoreska tega tedna — 16.20 Od tod in ondod — 16.40 Moški zbor »France Prešeren« iz Kranja — 17.00 Lokalni dnevnik — 17.15 Pevka Jelka Cvetežar — 17.30 Po kinu se dobimo — 18.00 Spored za ljubitelje operne glasbe — 18.45 Okno v svet — 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Domači zvoki za sobotni večer — 20.20 Radijska komedija — 20.59 Melodije za prijeten konec tedna — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Plesna glasba — 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

NEDELJA, 3. septembra

6.00—6.30 Jutranji pozdrav — 6.30 Reklame — 6.40 Vedri zvoki — 7.15 Partizanske koračnice — 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva — 7.35 Zvočna mavrica — 8.00 Mladinska radijska igra — Friedrich Feld: Almazarski vodnjak — 8.53 Z orkestrom Andre Kostelanetz — 9.00 Poročila — 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden — 9.45 Franci Šturm: Pet malih skladb za klavir — 10.00 Še pomnite, tovariši... — Aleš Sedlar: Zmagali sta mladost in volja — 10.30 Partizanske pesmi — 10.50 Nedeljska matineja — 11.40 Nedeljska reportaža — 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo I. — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Za našo vas — 13.50 Koncert pri vas doma — 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 15.15 Reklame — 15.30 Majhen mozaik melodij — 16.00 Igramo za vas — 17.00 Športno popoldne — 19.00 Obvestila ,reklame in zabavna glasba — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Zabavni zvoki za vse — 21.00 Športna poročila — 20.10 Iz življenja velikih romantikov — 22.15 Plesna glasba — 23.00 Poročila — 23.05 Nočni operni koncert — 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje

»NOVICE« — glasilo Občinskega odbora SZDL Kočevje in Ribnica. Izdaja in tiska ČZP »KOČEVSKI TISK« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Janez Merhar. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14/a, telefon uredništva in uprave 389. Naročnina je 500 din, polletna 250 din in jo je treba plačati v naprej. Za inozemstvo 1000 din oz. 3 ameriške dolarje. Tekoči račun: 600-78-1-265 pri Komunalni banki Ljubljana, podružnica Kočevje

Uspeh vinskega sejma

(Nadaljevanje s 3. strani)

Že prvi dan sejma je bilo na GR izredno živahno. Množica obiskovalcev, ki se je pretakala po ploščadi med obema razstavnima halama, se je ustavljala ob paviljončku »Slovenske gorice« in vneto poskušala najrazličnejša vina (najraje domača), je ponovno dokazovala, da so si vinski sejmi pridobili zelo velik ugled ne le v tujini, ampak tudi med domačimi »potrošniki« — na drobno. Res je bilo treba odšteti za »naprstnik božanske kapljice« nekaj kovačev, vendar se je vsakdo zavedal, da pije pristno in dobro vino, kakršnega v naših gostilnah kar ni mogoče dobiti!...

(vec)

Košnja v Ribnici

Prva košnja na Ugarju je bila zelo dobra, saj so napravili okrog 230 ton krme. Zaradi slabega vremena se je nekaj sena tudi pokvarilo. — Doslej so na Ugarju redili tudi svinje, odslej pa se bodo ukvarjali samo z vzrejo baby beef telet. Trenutno jih imajo 64, vendar bodo njihovo število še povečali. Kapaciteta hleva je okrog 80 telet.

iz naših krajev

Gradbena dejavnost v Sodražici

Sodražica, ki je bila v zadnji vojni skoro docela požgana in uničena, se od leta do leta popravlja. Še danes skrbi tukajšnje Turistično in olepševalno društvo za odstranitev ruševin, urejuje parke za oddih, prostore pred hišami pa krasi cvetje. Sodražica je poleg Travne gore lepa turistična točka, kjer se rad ustavi vsak turist. Prebivalci se trudijo, da bi čimbolj zadovoljivo uredili trg do »Ribniškega festivala«.

Zadnji mesec se je gradbena dejavnost zelo povečala, tako da se rane, zadane v zadnji vojni, hitro celijo. Ob prihodu v Sodražico zagledamo na bivšem »Fužnarjevem« prostoru novo stanovanjsko hišo, ki sta jo zgradila Rude in Janez Lovšin. Naprej po cesti »Za vodo« je dvignil Anton Košir stanovanjsko hišo za eno nadstropje, njegov sosed France Novak je zgradil lepo enonadstropnico ter podrl staro leseno kočo. Dalje po »Zavodi« vidimo še eno enonadstropnico, ki jo je zgradil France Rus, nasproti njemu pa je dvignil Ivan Benčina hišo za eno nadstropje. Ob spodnji cesti gradita stanovanjski hiši Lovšin in Grebenc. Spodnji prostori in plošča so že zabetonirani in sedaj naglo raste gornji del stavbe. Do tu sta napeljana tudi vodovod in elektrika. Od tu je lep razgled po Sodraški dolini.

Ob glavni cesti onstran mostu je zraslo dvoje gospodarskih poslopij. Na poti proti cerkvi se dviga preurejena »Cvekarjeva« hiša, ki jo gradi Stane Čampa. Ko zavijemo po cesti iz sredine trga proti kinu, vidimo, da sta podrla stanovanjski stavbi Matija Oražem in Ludvik Lavrič. Ti dve stavbi sta prej stali izven linije, sedaj pa se gradi večja stanovanjska stavba »dvojček«, ki bo dala naselju lepši izgled.

Dalje po tej cesti so nasproti gasilskega doma zapele pred kratkim lopate in krampi za gradnjo novega zdravstvenega doma, kar bo za Sodražico velika pridobitev. Za dosego tega so poleg Zavoda za socialno zavarovanje znatno prispevali bodisi v gradbenem materialu ali finančno tudi sami domačini. Pozabiti ne smemo tudi turistične točke na »Strmci«, od koder je lep razgled po vsej dolini. Tu popravljajo cerkvico, ki je bila med vojno precej poškodovana. K temu so precej pripomogli tudi naši rojaki od blizu in daleč.

Večino gradenj, ki so sedaj v teku in ki so še predvidene, je prevzelo »Komunalno podjetje Ivančna gorica«. Prišlo je precej delavcev in za vse je preskrbljeno, ker sta pri gradbenem vodstvu dva Sodražana.

V teku so še te-le gradnje: ureditev osemletne šole, pokopališče z urejenimi mrliškimi vežicami; popravljena bo tudi ograja. Načrte za gradnjo prostorov imata tudi »Pletilnica« in Kmetijska zadruga, ki bo gradila hlev, »Galanterija« pa namerava zgraditi novo halo. Seveda vsega tega letos ne bo mogoče napraviti, vendar bo večji del opravljeno.

I.

Za stranišče gre

Sklep je bil storjen, sredstva za gradnjo (okrog 6 ali 7 milijonov) so bila odobrena. Da bi ublažili stanovanjsko stisko, so sklenili urediti v stari stavbi, kjer sta bili nekoč trgovina in gostilna, nekaj stanovanj. Tri stranke so stanovale v že urejenih prostorih, v nekdanjem trgovskem lokalu so pričeli urejati družinsko stanovanje. Končno je prišel na vrsto še hlev, kjer so imele stranke doslej drva, ki so jih morale preseliti (kam, ni nihče vprašal!) Tam so potem uredili kleti in pralnico, podrli streho in pričeli zidati naprej (medtem je nekajkrat močno deževalo!!)

Gradbena dela, ki jih izvaja gradbeno podjetje iz Ribnice, bolj počasi napredujejo, delavci pa se včasih obnašajo, kot bi bili plačani na uro in bi ne bilo daleč naokoli nobene ekonomske enote. In snaga? Okrog gradbišča in po vrtu lahko človek večkrat naleti na različne »kupčke«, od koder se posebno v vročini širi neznosen smrad. Doslej smo bili pač navajeni na to, da so si delavci pri gradbiščih najprej napravili zasilno stranišče!

Zadnje dejanje se je odvijalo pred kratkim. Ker bodo v stavbi napravili še eno ali dve samski sobi, so podrli stranišče, edino v poslopju! Uporabljale so ga tri stranke, ki morajo zdaj vedno razmišljati, ali naj gredo na stran k sosedu ali kam drugam. Za proteste se delavci niso zmenili, so pač imeli tak nalog!

Ali ne bi to lahko uredili kako drugače in prej napravili stranišče v enem bodočih stanovanj. Kaj v vodstvu podjetja o nastalem problemu niso nič razmišljali? — Pred nekaj dnevi so gradbišče obiskali nekateri občinski možje, se zadregi stanovalcev prisrčno nasmejali — in obljubili, da bo stvar kmalu rešena. Bomo videli, mogoče bo res?!

(vec)

Uredníkova pošta

Vodovod straši

TOVARIŠ UREDNIK!

Kakor se čudno sliši, vendar je res — vodovod v Dolenji vasi straši! Kadarkoli kdo kje odpre pipo, prične po vseh hišah, posebno pa v nadstropjih, ropotati, da se kar tla tresejo, v vodovodni pipi pa cvili in šumi. Ropotanja se človek reši šele tako, da sam odpre pipo — in tako ropota drugje... Dolenjevaški vodovod (in v Prigorici menda tudi) razgraja že nekaj mesecev, pred tem pa je bil miren in tih, kakor se spodobi. Težava je v tem, da ropota ob vsakem času, tudi opolnoči in še kasneje. Čeprav trdno spim, me vedno prebudi, prav tako pa tudi otroka, ki potem ne more zaspati! Na razgrajanje vodovoda smo se res že nekoliko navadili, vendar je silno neprijetno, ko začne poleg tebe brneti in se pod teboj stresejo tla. Ali ne bi mogoče lahko »odgovorni činitelji« malo pogledali, kako je s tem in razgrajoči vodovod zopet umirili?

F. G., Dolenja vas

Resnica je taka

TOVARIŠ UREDNIK!

Alojz Cigula iz Gornje Podgore 9 je v zadnji številki »Novic« objavil članek, v katerem piše, da se mu je zgodila krivica na avtobusu, ki vozi na relaciji Kočevje—Stari trg, ni pa napisal, da ni hotel plačati voznega listka iz Mozlja v Zagozdec. Sprevodniku je ponujal samo 100 din čeprav je vozna cena 140 din. Še tistih 100 dinarjev je bilo politih z mastjo in neveljavnih za plačilo. Sprevodnik tega denarja ni hotel vzeti, nato pa ga je tov. Cigula pričel obkladati z neprimernimi psovkami in preklinjati, da so se ostali potniki zgražali.

Tov. Cigula je tudi pozabil napisati, da je bil tako pijan, da ni vedel, kaj dela. Na avtobusni postaji v Rajndolu je sam izstopil.

Slavko Hočevar,
šef avtobus. prometa

Miroslavu v poslednje slovo

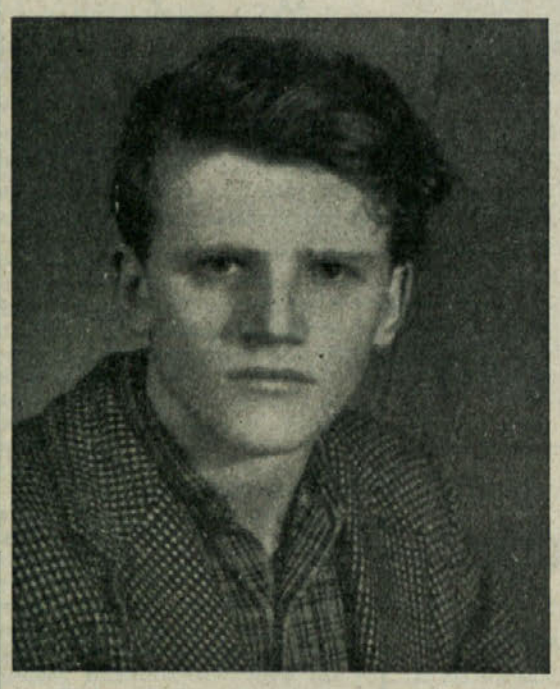

V nedeljo ob štirih zjutraj je v ljubljanski bolnišnici po nekajurnem boju s smrtjo preminil član kolektiva ČZP »Kočevski tisk«, ročni stavec Miroslav Cimprič, doma iz Šalke vasi pri Kočevju. Tako so letošnje grafične igre končale za naš kolektiv silno tragično...

Miro se je udeležil iger kot nogometna rezerva. Ves čas je z zanimanjem zasledoval tekme in marljivo navijal za naše moštvo. V soboto zvečer sta odšla s prijateljem Tonetom v kino, okrog enajste ure pa sta se vračala na stanovanje v Dom gradbene srednje šole v Gerbičevi ulici na Viču. Okrog 150 metrov pred stanovanjem se je pripeljal za njima neznan moški s kolesom in z nožem zabodel Mira v vrat, nato pa napadel še spremljevalca Toneta. Ta se je v zadnjem hipu izognil napadu in zbežal za Mirom proti stanovanju. Napadalec je imel pajdaša, ki je tudi skočil za njima, vendar ju ni ujel... Fantje, ki so bili z njima v sobi, so takoj poklicali zdravnika, vendar je bilo že prepozno. Nekaj ur zatem je Miro v bolnišnici že izdihnil!...

Zakaj in kako je prišlo do zločinskega umora komaj 18-letnega fanta, nam je vsem neznano. Pristojni organi primer še raziskujejo.

V torek popoldne smo ga v velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Slovo je bilo izredno težko, kajti vsem nam je mladi, vedno nasmejani fant prirasel k srcu. Kolektiv, v katerem je delal nad tri leta, se sedaj poslednjič poslavlja od njega...

Ni še dolgo tega, dragi Miro, ko smo Te sprejeli v našo črno bratovščino, v vrste grafičnih delavcev. Kako lep in vesel dan je bil to za vse, zate in za nas! Res je, že dalj časa si bil naš, od prvega dne, ko si kot 15-leten fant prišel v naše podjetje, da bi se izučil tiskarske umetnosti. Vedno si bil marljiv in zvest tovariš. Vsi smo Te imeli radi in smo ti pred dnevi, ko si dokončal šolo, iskreno čestitali, zavedajoč se, kaj je kolektiv s Teboj pridobil.

Ravno zato nam je še huje, ker Te, Miro, ni več med nami. Sprva vesti, da Ti je zločinska roka pretrgala nit življenja, kar nismo mogli verjeti. Toda kaj moremo, vest je bila bridko resnična; morilec je svoje delo temeljito opravil!

Dragi Miro! Vedno nam boš ostal v spominu kot veder, nasmejan fant, poln mladostnih, ustvarjalnih sil. Svojega poklica si se temeljito izučil, zato nas je Tvoja izguba kot člana našega kolektiva in dobrega strokovnega delavca toliko bolj prizadela. — Mnogo premlad si odšel od nas; niti dobro še nisi stopil na pot življenja, poln načrtov in želja, pripravljen pomagati kolektivu in staršem. Te Tvoje želje smo toliko bolj spoštovali, ker smo vedeli, v kako trdih življenjskih razmerah si zrasel in da je bilo vse Tvoje dosedanje življenje trda šola za bodočnost. Spoštovali smo tudi Tvoje delo in prizadevnost, s kakršno si se zagrizel v učenje. Vse to pa je bliskovito in za vedno pretrgal zločinčev nož.

Vsi Tvoji stanovski tovariši, prijatelji, znanci in vsi, ki smo Te poznali, globoko žalujemo za Teboj. Tvoje delovno mesto je ostalo prazno, še večja tegoba in praznina pa sta nastali v naših srcih ob misli, da bi lahko delal z nami še dolgo let.

Kljub svoji mladosti nam boš vsem ostal v lepem spominu kot lik dobrega mladinca in dobrega delavca ter tovariša. Tiskarna Ti je postala drugi dom, v njej si se počutil srečnega in zadovoljnega, kajti vedeli smo, da si svoj poklic vzljubil in se mu predal z vsem srcem.

Kar verjeti ne moremo, da Te ne bomo nikdar več videli, da je to poslednje slovo od Tebe. Nikdar več ne boš stopil med nas, Tvoja noga ne bo več prestopila praga tiskarne, obmolknil je Tvoj glas in zamrl v preranem grobu in naših srcih.

Prijatelj Miro! Tvoja mnogo prezgodnja smrt je hudo prizadela vse nas, Tvoje prijatelje in Tvoje starše. Ob Tvoji nenadomestljivi izgubi naj jim bo v tolažbo zavest, da so vzgojili sebi dobrega, ljubečega sina ter vzornega člana naše socialistične domovine!

Še enkrat: Dragi tovariš, prijatelj Miro, počivaj v miru v svobodni domači zemlji, ki Ti je bila tako pri srcu!

KOLEKTIV ČZP »KOČEVSKI TISK«

Mladina in ples

Ples je važna oblika družabnega življenja. Čeprav danes marsikdo ne razume mladega človeka, dobro izveden ples ne more negativno in nevzgojno vplivati nanj. Negativno lahko vpliva le okolje, v katerem prirejajo prireditve s plesom. Največji problem so primerni prostori. V vseh lokalih se trudijo, da bi mladim gostom čim bolj ustregli in jim nudijo vse vrste pijač, ne glede na njihova leta. Gostinsko osebje bi moralo gledati predvsem na starost mladih gostov. Mladina pa bi morala dobiti svojo obliko dela in naj bi preživela nekaj ur zabavnega življenja brez alkohola. Občinski komite LMS je hotel rešiti ta problem, vendar zaenkrat še ni uspel. Sprašujemo se, ali dekle pri 18 letih res lahko išče prijatelja samo v alkoholu. Seveda, tudi pri fantih ni drugače!!

Prezaposleni starši se ne utegnejo resno ukvarjati s težavami svojih otrok. Otroci občutijo to odtujitev, ne zaupajo nikomur, živijo svoje življenje.

Ples v sodobnem življenju ima za mladino veliko družbeno pomembnost. Podoba je, kot bi se mladina še posebej zavedala te funkcije plesa.

Ples je oblika ljudske zabave in razvedrila. Z razvedrilom pa si človek spet obnovi delovne sposobnosti. Na tak način se notranje sprošča in nabira novih moči. Vendar pa ples ljudem ni samo način razvedrila. Dokler bo ples samo vir nečesa lepega, ne bo vzgojno prav nič nevaren. Poleg tega je mladini tudi način za spoznavanje drugega človeka.

Takšni so torej plesi, ki jih poznamo v vseh krajih. Toda kdaj naj mladina začne plesati? S tem vprašanjem se največkrat srečujejo tisti, ki delajo z mladino. Odgovor je enostaven: Kadar se pokaže potreba, kadar je človek za to dovolj zrel in kadar občuti, da ga bo ples notranje obogatil.

To je nekaj besed o plesu, ki nepravilno organiziran pripelje mladega človeka do nepremišljenih dejanj. Lahko trdimo, da se mladinski ples, kljub nekaterim pomanjkljivostim percej razlikuje od plesov in zabav v lokalih in od tako imenovanih »hausbalov«.

R. M.

Šoferski izpiti

29. avgusta so bili v Kočevju izpiti za voznike amaterje. K pismenemu delu izpita se je prijavilo 122, uspešno pa ga je orpavilo 91 kandidatov. Potem so polagali izpite v praktičnem delu. Uspešno je položilo izpit in prejelo šofersko dovoljenje za kategorijo AB 7, za B 18, za A 46 in za kategorijo F en kandidat. Skupno je opravilo izpit 72 kandidatov.

Od kandidatov, ki so delali izpite, se je učilo vožnjo in teorijo pri instruktorjih AMD Kočevje 45, od tega jih samo 5 ni naredilo izpita. To je vsekakor lepo spričevalo za kočevske instruktorje.

VREME

Nekako od 3. do 8. septembra bo nestalno vreme s pogostimi padavinami in bolj hladno. V ostalem lepo vreme.

»Kdo bi vedel, kaj vse je počela,« je rekel Bond. »Ženska je pač!« V nasprotju s pomenom besed je bilo nekaj toplega v njegovem glasu.

Za škatlami in zaboji se je nekaj zganilo. Bond se je ozrl. »Bulwer, ali ste vi?«

Spet je zašumelo. Martin Mc Creery je rekel: »Bulwerja zelo zanima, kaj se je pripetilo Beverly. Pravkar je prečital najnovejša poročila o umoru.«

»Pa sem mislil, da ne čita nič takega, kar se je zgodilo ali kar je bilo natisnjeno po letu 1937,« je mimogrede rekel Bond.

»Petintrideset,« je rekel prijeten glas onstran zabojev in škatel.

Pred nekaj dnevi se je Bulwer razjezil,« je rekel Martin. »Na obisk je prišel neki rdečelasec. V nedeljo sem ga videl v družbi policije. Povedali so mi, da se piše Gray.«

»Gray!« je poskočil Bond.

»Ali ga poznate? Menda je psihoanalitik.«

»Tak, ki vidi v možgane?« je bil Bond presenečen. »No, zdaj vsaj vem. Mislil sem, da zna brati moje misli. Kaj je bilo? Ali je vstopil?«

»Ni prišel dovolj daleč,« je pojasnil Maritn. »Saj vam pravim, da je bil Bulwer slabe volje.«

Bond se je kislo zasmejal. »Ali ena tistih njegovih malih pasti? Rečem vam, lepega dne bo Bulwer ugriznil več, kot bo mogel pogoltniti.«

»Eh, Bulwer ne stori nikomur nič žalega,« je rekel Martin, za škatlami pa je zašumelo. Trenutek potem spet tisti glas:

»Martin... Aparat?«

Martin Mc Creery je dvignil glavo, kakor da ga je nenadoma obšla izredna misel. »Aparat?« je ponovil. »Na to sem pozabil, Bulwer. Morda imaš prav.«

Bond je presenečeno gledal. »Kakšen aparat? Kaj ima prav?«

Mc Creery ga je gledal, kakor da ne bo zinil nobene več, pa se je le oglasil:

»Bulwer se je spomnil, da si je Beverly nekoč pri naju izposodila fotografski aparat. Malo pred Melissino smrtjo je bilo. Kako hitro mine čas...«

»Tako?« je Bond postajal nestrpen.

»Dolgo sva ugibala. Mislim, da si ga je izposodila samo za čez noč. Nikoli ni povedala, čemu ga je potrebovala.«

Nenadoma se je Bondov obraz razlezel v nasmeh. »Tako, torej mislita, da je imela v torbici slike. Če ji je uspelo napraviti nekaj posnetkov, ko je bil stari Herrick pri njej v postelji...«

»Chris!« je vzkliknil Martin Mc Creery.

»Hm, zakaj pa ne?« je nadaljeval Bond. »Melissa je takrat še živela. Morda ji je kako pomagala. Ali si upate staviti, da Beverly ni imela v torbici takih posnetkov?«

»Beverly ne bi storila česa takega,« je rekel Mc Creery. »Predobro sem poznal njo in njeno sestro. Beverly ne bi...«

»Vi je že niste poznali,« se je Chris Bond smejal.

Mc Creery se je nenadoma obrnil k mizi, vzel v roko zlat vžigalnik in si ga ogledal.

»Petindvajset vam dam,« je rekel. »Če vzamete, je prav, če ne, pa tudi. In čimprej od tod! Takih pomenkov ne marava.«

Bond je plaho ugovarjal: »Petindvajset dolarjev! Vi jih boste dobili zanj sto, pa čeprav je monogram na njem.«

»Lahko ga nesete kam drugam,« je rekel Martin in mu ponudil vžigalnik.

»Čakajte! Hm, morda bi Beverly res ne mislila na take slike, vsekakor pa bi bil stari Herrick pripravljen odriniti čedno vsotico. In navsezadnje je njegova hči... Že dobro, že, niti besede ne porečem več. Petdeset?«

»Petindvajset.«

»Prekleto, Martin, saj vam pravim,« da mo, ram čimprej iz mesta!

Kako daleč bom prišel z ušivimi petindvajsetimi dolarji? Mar res hočete, da me bodo oni kje v predmestju scefrali na koščke, ki jih bodo potem policaji zbrali na kupček? In tole: kaj vse bi jaz lahko izblebetal, če bi me pošteno privili!«

»Pa sem že upal, da vas bodo vaši prijatelji poslali na oni svet,« je rekel Mc Creery. »Kakor se mi zdi, ste prepričani, da vas ne bodo.«

»Ne bodo me, ne! Samo...« Bond se je spet stresel. »Ne zbijam šal, Martin, tudi oni jih ne bodo. Če bi me privili, bi lahko kaj izblebetal. Lahko bi...«

Malce zmedeno je Mc Creery segel v žep po šop bankovcev. Odštel je štiri in jih vrgel Bondu.

»Mar je to vse?« ga je vprašal Bond.

»Dovolj je, da pridete iz mesta.«

»Pa potem? Nekje bi moral začeti...«

Mc Creery je počasi dodal bankovec.

»V žepu jih imate še veliko,« je rekel Bond in se nagnil naprej.

»Chris, torej izsiljujete?« je rekel Mc Creerö.

Nekaj trenutkov je bila v prostoru grobna tišina. Onstran škatel je nekaj dvakrat škrtnilo, potem pa je bilo spet vse tiho.

»Verjetno hočete živi od tod, kaj?« je rekel Mc Creery. »Do ceste je dolga pot, Chris...«

»Že prav, že,« je pohitel Bond, »to bo zadoščeno.«

Za škatlami se je spet nekaj zganilo, potem pa se je nekdo tiho zahehetal.

16

Gray je sedel v Pollardovem uradu in poslušal opis Bondovega obiska. Bilo je v glavnem tako, kot si je bil mislil. Bond je prišel s ponudbo, da bi pričal za Eileen, če bi bilo vredno, Pollard pa ga je poslal k vragu. Bond je zagrozil, da bi lahko pričal proti Eileen.

Potem je Pollard zamahnil. Očitno je bil Pollard še vedno ponosen na tisto svoje dejanje, Gray pa je dobro vedel, da se je Bond zvrnil v glavnem zato, ker ni pričakoval udarca.

Pollard je bil zgovoren. Njegovo razpoloženje je Gray izkoristil za to, da mu je oni še enkrat opisal dogodke v nočnem klubu tisti večer, ko je umrla Beverly. Pollard je opisal vse do potankosti, Gray pa je poslušal z velikim zanimanjem. Nenadoma se je zganil, kakor da hoče onemu seči v besedo, pa se je premislil in iznova prisluhnil.

(Se nadaljuje)